

- ¹He Oriori.—Ki te S.L. he tangi, engari kaore i aronga hei tangi te ahua o nga kupu. Ki etahi katoa o nga pukapuka i tuhia ai tenei waiata he oriori.
- ²E noho mai ra.—Ki te S.L. "E takoto mai." E whai ana tena i te whakaupoko, he tangi. Ki etahi katoa o nga pukapuka "e noho mai ra."
- ³Hineruirae.—No te S.L. tena; ki etahi "Hinerahi ra e."
- ⁴Rahui tangata.—Ki te M. 351, ki te J. 8/127 "rahi tangata."
- ⁵Ka ngaro ra.—Ko enei rarangi e rua kei te S.L. anake.
- ⁶Ka riro ra ia.—Ki te M. 351, ki te J. 8/127 e penei ana, "tena ka riro."
- ⁷Kaikomako.—Ko Hine-kaikomako, ko te kai pupuri o te kora a Mahuika, o te ahi. Ki etahi ko "Tai-komako." E ki ana a Elsdon Best he he tera.
- ⁸Mahu i haramai ai.—Kua whakamaramatia i runga ake ra.
- ⁹Taewa.—He penei te ingoa nei ki nga pukapuka katoa. Ko tona hangaitanga ia ko Taewha, ara, Taewha-a-rangi.
- ¹⁰Poronga.—Ka makutu. No te maunga i a Mahu o nga makutu katoa, ka mea atu a Taewha, e kore e mana aua karakia ki te wahia ki te tangata ke, engari ki te mea tipu ake ki a ia. Tupono tonu atu ko te tamahine a Taewha raua ko Makaweroa, ko Kurapatu te ingoa, ko te iramutu tonu o Mahu, e kokoti karakeke ana i te repo; tukua tonutia atu te makutu, he tipi whaka-hiamoe, tu tonu iho hei kohatu, e tu mai na i roto i te repo.
- ¹¹Kurapatu.—Ki ta Te Matorohanga ko Kurapati; kua whakamaramatia ake ra.
- ¹²Pori.—Nga iwi o Kurapatu. No te rongonga kua mate ia te makutu e Mahu ka haere mai ki te uhunga, a ki te patu i a Mahu.
- ¹³Ka tau ia.—Ki etahi "ka tau mai."
- ¹⁴Marewa-ki-te-po.—He tau na te atua na Uenuku-kaitangata; ko tera tetahi o nga atua o te whare-maire o Taewha, e kiia nei ko Te Paewhenua. Tena ano kei tetahi oriori a Ngati-Kahungunu e penei ana:—
 "Kei te tau na koe i te tau a to tipuna a Uenuku,
 Ka riro i a Uenuku-matua, ko Marewa-ki-te-po."
- ¹⁵Te Kai-whakatutu.—Mo te makututanga tenei a Mahu i te hunga i haere mai ra ki te uhunga ki a Kurapatu, ka poua taua iwi hei kohatu; tu tonu iho i te aranui o te heketanga tu ai i runga o Kohuipu (ki etahi Kahuipu), e tu mai na ano. Ka aranga i kona te whakatauki:—
 "Te kai whakatutu a Taewa raua ko Mahu, e tu mai ra i runga o Kohuipu."
- ¹⁶Kohuipu.—Ki etahi tuhituhinga ko Kahuipu; he hiwi kei runga ake o Maunga-wharau.
- ¹⁷Ka waiho i te hamuti.—No te hokinga o Mahu ki Nukutaurua ka tae ki te Korokoro-mai-tawhiti, kei Heretaunga. I mohio ia ko te tangata tera nana i patu tona iramutu ko Haere, i homai ai ki a ia te rourou kai, ko te motu o tona iramutu i runga. Kaore tena mate i ea i tena wa, engari no te hokinga atu o Mahu i Maunga-wharau ki Nukutaurua katahi ano ka ngakia e ia taua mate. Ka titia e Mahu te rakua o tona atua o Tuwhakarongomina ki te paepae tikonga; na, ka tu a Haere, a mate tonu atu.
- ¹⁸Upokotaua.—Ko te parekura i mate ai te iramutu o Mahu, i te patu kohuru a Tauru.

82.—HE TANGI. "WHAKARONGO E TE RAU!"

Na ?

He waiata tenei kua hau ki nga wahi katoa o te motu. Ko tona kaupapa mai e kimihia atu nei. Ko te mita o te reo no runga i nga waka o te Tai-hauauru, no Tainui te ahua. Ki te korero a Te Taite Te Tomo raua ko Te Nguha Huirama ko tera whare ko Tataurangi, e korerotia nei i te whiti tuatahi o te waiata